

«ТҰРАН - АСТАНА» УНИВЕРСИТЕТІ

БЕКІТІЛГЕН
«Тұран-Астана» университетінің
Ғылыми Кеңесінің отырысында
27.03.2019 ж. №8 хаттама

«ТҰРАН-АСТАНА» УНИВЕРСИТЕТІНІҢ (TAU UNIVERSITY)
2019 – 2022 ЖЫЛДАРҒА АРНАЛҒАН
ДАМУ БАҒДАРЛАМАСЫ

АСТАНА – 2019

1. Кіріспе

1.1 Қысқаша аннотация

Қазіргі экономикалық жағдайда жоғары оқу орындары ағымдағы уақытта ғылыми-білім беру кеңістігінде қалыптасқан ерекшеліктерге айтарлықтай бағдарланып отыр. Бұл ретте жоғары оқу орындары тұрақты дамуды сақтай отырып және стратегиялық бағдарлар көп жағдайда ұқсас болса да, осы дамудың әр түрлі жолдарына ие бола отырып, өмір сүру тетіктерін игеруге тырысады, өйткені олар жалпы инновацияларға бағытталған. Жоғары оқу орындары өз дамуында ынтымақтастықтың әртүрлі нысандарын құрады: мамандарды кешенді дайындау; ғылыми зерттеулер жүргізуге студенттер мен оқытушылардың белсенді қатысуы; инжинирингтік орталықтарды қалыптастыру; инновациялық және инвестициялық байланыстар құру кезінде жұмыс берушілермен және серіктестермен тығыз өзара іс-қимыл жасау. Жоғары, ғылымды қажетсінетін технологияларды құру ғылым және білім беру мекемелерінің зияткерлік капиталын шоғырландыру және жұмылдыру арқылы ғана мүмкін болады.

Білім беру жүйесі бітірушілердің жоғары сапалы деңгейін, әсіресе жоғары кәсіптік білім беру жүйесі шеңберінде қамтамасыз етуі тиіс. Мамандарды даярлау сапасын және білім беру қызметтері нарығын қажетті еңбек нарығына біріктіру деңгейін арттыру үшін білім беру жүйесін дамытудың инновациялық-бағдарланған жолын таңдау маңызды, бұл жоғары білім берудің қазіргі заманғы жүйесін кадрларды даярлау мен қайта даярлаудың ғылыми және технологиялық жүйесі сияқты білім беру қызметіне қайта бағдарлауға мүмкіндік береді.

Ақпараттық, ғылыми-зерттеу ортасы жоғары оқу орындарының шығармашылық белсенділігін қалыптастырады. Жоғары мектептің ғылыми-техникалық кеңістікке интеграциясы жоғары білім беру жүйесі үшін шаралар кешенін әзірлеуде инновациялық саясатты қалыптастыру арқылы ұйымдастырылуы және ынталандырылуы тиіс. Интеграцияның осы процестері ҚР Білім беру жүйесінің инновациялық даму стратегиясы мен тактикасын қалыптастыруға негіз болуы тиіс.

Қазіргі жағдайда кәсіпкерлік өте трендтік тақырып болып табылады. Кәсіпкерлікті дамыту және кәсіпкерлік бастамаларды қолдау туралы мемлекет басшылары үнемі айтуда. Соңғы жылдары экономикадағы шағын және орта бизнестің үлесі 25-27% деңгейінде қалып отыр және ел алдында оны 2025 жылға қарай 35% - ға және 2050 жылға қарай кемінде 50% - ға жеткізу стратегиялық міндеті тұр. Биылғы 2019 жылы көрсеткішке қол жеткізу жоспарланып отыр. Н. Ә. Назарбаев Жастар жылының ашылуында сөйлеген сөзінде 28,2% - ға дейін жету жоспарланған деп атап өткен. Сондықтан, мемлекет Басшысы қойған міндеттерді орындау үшін жоғары оқу орындары адам капиталын дамыту көздері ретінде кәсіпкерлік типтегі

университеттерге трансформациялау бағытында белгілі бір қадамдар жасауы тиіс.

Бағдарлама 2019 жылдың бірінші жарты жылдығында «Тұран-Астана» университетінің білім беру қызметіне жаңа заңнамалық нормаларды кезең-кезеңмен енгізудің Жол картасын іске асыру аясында әзірленген. Бағдарлама Қазақстан Республикасының Президенті Н. Ә. Назарбаевтың Жолдауларында белгіленген басым бағыттарға, «Бес институционалды реформаны жүзеге асыру жөніндегі 100 нақты қадам» Ұлт жоспары, «Мәңгілік ел» Патриоттық актісін, «Білім туралы», «Ғылым туралы» және «Мемлекеттік жастар саясаты туралы» Қазақстан Республикасының Заңдарын іске асыру мақсатында әзірленген.

1.2 Бағдарлама төлқұжаты

Бағдарлама атауы	«Тұран-Астана» университетін (TAU university) дамытудың 2019-2022 жылдарға арналған бағдарламасы (бұдан әрі-Бағдарлама)
Бағдарламаны әзірлеу үшін негіздеме	«Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымын дамыту бағдарламасының құрылымы мен оны әзірлеу қағидаларын бекіту туралы» 25 қазан 2018 жылы №590 Білім министрінің бұйрығы
Бағдарламаны құраушылар	Ректордың 18.02.2019 жылғы № 01 бұйрығымен бекітілген 2019-2022 жылдарға арналған "Тұран-Астана" (TAU university) университетінің даму бағдарламасын әзірлеу жөніндегі жұмыс тобы
Бағдарламаның мақсаты мен міндеті	TAU university инновациялық-кәсіпкерлік үлгідегі университетке трансформациясы: 1) университеттің ішкі ортасын трансформациялау; 2) жаңа қызмет түрлеріне бастамашылық жасау; 3) сыртқы ортамен өзара іс-қимылды түрлендіру; 4) Қаржы базасын әртараптандыру; 5) кәсіпкерлік мәдениетті дамыту.
Бағдарламаны іске асыру мерзімдері мен кезеңдері	2019 – 2022 жылдар
Қаржыландыру көздері	Бағдарламаны іске асыруға 2019 – 2022 жылдары университеттің өз қаражаты, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасымен тыйым салынбаған басқа да қаражат жұмсалады. Бағдарламаны іске асыруға арналған жалпы шығындар 1,5 млрд. теңгені құрайды

2. TAU university ағымдағы жағдайы мен ұзақ мерзімді мақсаттарын есепке алғандағы, перспективаларының сипаттамасы

Қазіргі уақытта «TAU university» -де ресурстардың барлық түрлерін тиімді пайдалануды, менеджменттің дұрыс жұмыс істеуін, ішкі және сыртқы бизнес-үдерістердің реинжинирингін, оқу процесінің студентке орталықтандырылуын және материалдық-техникалық базаны жаңартуды қамтамасыз ететін ішкі ортаның трансформациясы қарқынды жүріп жатыр. Сәйкесінше, ғылымды, білім мен инновацияны үйлесімді біріктіре отырып, университеттің жаңа кәсіпкерлік үлгісіне білім беру процесін қайта құру жүзеге асырылады. Модульдік қағидаттарды қолдану аясында университеттің білім беру бағдарламалары өз дамуын алады, онда пәнаралық байланыстарды нығайту және талап етілмеген пәндерді күшейту жүргізіледі. Білім алушыларда кәсіпкерлік дағдыларды қалыптастыру үшін қосымша білім беру бағдарламалары (minor) енгізілуде.

«TAU university» - де жергілікті және жаһандық әлемде стратегиялық серіктестерді іздеуге, үштік спираль моделі бойынша сыртқы байланыстарды орнатуға үлкен көңіл бөлінеді. Серіктестермен жұмыс істеу барысында біз «win-win» стратегиясын пайдаланамыз және олар бізге келгенше күтпейміз, ал өзара тиімді ынтымақтастықты өзіміз ұсынамыз. Бұл мәселеде біз серіктестермен өзара қарым-қатынастың жаңа мәдениетін өзіміз қалыптастырамыз. Осылайша біз түлектер қауымдастығын құрдық, сондай-ақ Қордың Эндаументін ашумен жұмыс істейміз. Осындай тәсілдің арқасында ағымдағы оқу жылында шетелдік студенттердің үлесі 4 есеге артты, сондай-ақ Foundation бағдарламасы аясында Бангладештен тыңдаушылар қабылданды. Ағымдағы жылдың бірінші жартыжылдығында арнайы кәсіпкерлік курстарды оқуға Испания, Түркия, Ресей және Болгариядан 5 шетелдік маман шақырылды, отандық және шетелдік ЖОО-мен ПОҚ және студенттердің академиялық ұтқырлығы бойынша белсенділігі екі есеге өсті. Тәжірибеге бағытталған және дуалды оқыту сыртқы ортамен өзара әрекеттесудің модификациясының арқасында қамтамасыз етіледі.

Корпоративтік мәдениетке көп көңіл бөлінеді, өйткені мәдени нормалардан келетін әсер кез келген басқа әсерден күшті. Менеджмент саласындағы сарапшылар кез-келген ұйымның табысының 80% - ы оның корпоративтік мәдениетіне байланысты деп санайды. Сондықтан, «TAU university» - де біз кәсіпкерлік мәдениетті қалыптастырып, жеке тұлғаның өзін-өзі дамытуы, өзін-өзі жетілдіруі және өзін-өзі дамытуы маңызды рөл атқаратын атмосфераны қалыптастырамыз. Бәсекеге қабілетті ортада шығармашылық және инновациялық қызметке қабілетті кәсіби ғана емес, гуманитарлық және әлеуметтік адами капитал да қалыптасады. Ұжымға және білім алушыларға стандартты емес ойлау үлгісін үйретеміз, инновациялық-кәсіпкерлік ойлауды қалыптастыру мәселесі олардың алдында бірдей қойылады. Университетте кәсіпкерлік және инновация идеясы барлығын қамтитын ерекше этосқа айналады, интеллектуалдарға

арналған клубтық кеңістік құрылады, табысты кәсіпкерлермен бейресми кездесулер ұйымдастырылады.

«TAU university» өзінің 2022 жылға дейінгі Стратегиялық даму жоспарында өршіл мақсат қояды. Келесі үш жылда университет кем дегенде 5 шағын инновациялық кәсіпорын құруды жоспарлап отыр. Университеттің ғылыми және кәсіпкерлік қызметтен алынатын табысы 20% - ға дейін артады.

Кейіннен, университетте кәсіпкерлік мәдениеттің нығаюына қарай, әрбір оқытушы спин-технологияларды белсенді қолдана отырып, кәсіпкер-оқытушы мәртебесіне ұмтылатын болады. Индекстелетін шетелдік журналдардағы ғылыми жарияланымдардың саны жылына 45 бірлікке дейін өседі. Университеттің кафедралары мен факультеттері жаңа бағдарламалармен және қарым-қатынастармен сыртқы ортаға шығатын, үшінші табыс көздерін жұмылдыратын, кәсіпкерлік бөлімшелер болады.

Университетте білім алушылардың контингенті 1,5-2 есеге артады. Білім алушылар контингентінің құрылымында шетелдік студенттердің үлесі 10% - дан кем болмайды, ал бизнеспен айналысатын бітіруші курс студенттерінің үлесі 60% - ға жетеді. Барлық осы индикаторларға қол жеткізу оқытушылар мен білім алушыларға көрсетілетін әлеуметтік қолдауды арттыруға, сондай-ақ ПОҚ еңбекақысының жыл сайын 15-20% - ға өсуіне ықпал етуі тиіс.

3. Бағдарламаның аналитикалық және болжамдық негіздемесінің блогы

3.1 TAU university қызметінің жағдайы, негізгі мәселелері мен олардың себептерін талдау

«Тұран-Астана» университетінің қызметі Жарғы негізінде және 2004 жылғы 26 сәуірдегі Мемлекеттік лицензияға (АА сериясы № 0000355) сәйкес, бакалавриаттың 16 мамандығы, магистратураның 10 мамандығы және докторантураның 1 мамандығы бойынша жүзеге асырылады.

ЖОО студенттерінің контингенті 2574 адамды құрайды, оның ішінде 2034 бакалавриат студенттері, 534 магистрант және 6 PhD докторанттары, оның ішінде 56 шетелдік студенттер таяу және алыс шетелдерден, сондай-ақ 5 тыңдаушы ЖОО алдындағы дайындық бағдарламасы бойынша. Негізінен шетел студенттерінің контингентін ТМД елдерінің азаматтары құрайды: Әзірбайжан, Өзбекстан, Ресей, Қырғызстан, Өзбекстан, Тәжікстан. Сонымен қатар алыс шетел студенттері: Моңғолия, Гренада, Қытай, Түркия, Бангладеш студенттері білім алуда.

Бюджет құрылымын талдау шығындардың негізгі үлесін жалақы қоры құрайтынын көрсетеді. Ағымдағы жылға арналған университет бюджетін қалыптастыру үдерісі кіріс және шығыс базасын анықтауды қамтиды және бюджеттік тепе-теңдік қағидаттарына негізделеді. Мемлекеттік білім беру тапсырысын бюджеттік қаржыландыру да, сондай-ақ ақылы білім беру

қызметтерін көрсетуден, ҒЗЖ орындаудан және заңнамаға қайшы келмейтін басқа да жұмыстарды орындаудан түскен кірістер да көздер болып табылады.

Университет қаржы жағынан тұрақты, бұл студенттер үшін білім беру мен қызмет көрсетудің сапасын жақсартуды қамтамасыз етеді. Жалпы университеттің барлық табыстары оның академиялық мақсаттары мен бағдарламаларын қолдауға бағытталған.

Жалпы оқу алаңы 5536,2 ш. м. қазіргі уақытта жалпы ауданы 7000 м2 астам жаңа оқу корпусын салу бойынша дайындық жұмыстары жүргізілуде. Білім беру үдерісінде қолданылатын барлық оқу-зертханалық база 36 мультимедиялық жабдықтармен (26 проектор және 10 интерактивті тақта) жабдықталды, конференц-залдарда бейнеконференцбайланыс желісі, оқу теледидары (10 теледидар) ашылды. Университеттің барлық бөлімшелері компьютерлермен, принтерлермен, аудио-бейне аппаратурамен жабдықталған. Спорт залы дене шынықтыру және спортпен айналысу үшін қажетті спорттық снарядтармен, спорт құралдарымен жабдықталған. Сонымен қатар, университетте 70 камерадан тұратын сандық күзет бейнебақылау жүйесі жұмыс істейді, оның ішінде ішкі камералар – 56, сыртқы камералар – 14. Бұл жүйе барлық корпустар мен жатақхананы қамтиды, қауіпсіздік қызметіне күзетілетін объектіге нақты уақыт режимінде мониторинг жүргізуге және жағдайларға уақтылы ден қоюға мүмкіндік береді. Университетте 2018-19 оқу жылында есептеуіш техника бірліктерінің жалпы саны 275 бірлікті құрады. Олар Интернет желісіне қол жеткізе алады және 100 Мбит / сек деректер алмасудың жоғары өткізу қабілеті бар бірыңғай жергілікті желімен байланысты, интернетке еркін қол жеткізу үшін 14 WI-FI аймағы ұйымдастырылған. Университетте заманауи жабдықтармен жабдықталған баспа орталығы бар. Баспаханалық жабдықтың 100%-ы 2018 жылы 12 млн.теңгеден астам сомаға жаңартылды. Жалпы кітапхана қоры 259224 дана басылымды құрайды, оның ішінде қазақ тілінде 145277 дана басылымға шықты.

TAU university-да корпоративтік желіге негізделген бірқатар ақпараттық жүйелер табысты жұмыс істейді:

- "Platonus" ААЖ оқу процесін басқарудың автоматтандырылған ақпараттық жүйесі»;

- "КАБИС" АӨК электронды кітапханасының Интернет желісі арқылы сыртқы деректермен алмасу интерфейстік модулімен ЖОО торабы;

- корпоративтік электрондық пошта.

Университет корпоративтік мәдениет кодексіне сәйкес іскерлік этика стандарттарын ұстанады. Кодекс университет ұжымының барлық мүшелеріне атқаратын лауазымына, мәртебесіне және орналасқан жеріне қарамастан – университет ішінде де, одан тыс жерде де қолданылатын тәртіп ережелері мен стандарттарын қамтиды. Мінез-құлық стандарттары адалдық, кәсіпқойлық, әділдік және тілектестік принциптерін ұстануды және университет имиджін арттыруды білдіреді.

2015 жылдан бастап 2018 жылға дейінгі кезеңде білім алушылардың емтихандық сессияларының нәтижелері бойынша сапа пайызы 75-тен 87 пайызға дейін, ал үлгерім деңгейі 88,8-ден 100 пайызға дейін ауытқиды.

2018 жылы жалпы қабылдау саны 1030 адамды құрады. Бакалавриатқа 719 адам, магистратураға 306 адам және докторантураға 4 адам түсті.

«TAU university» әкімшілігі білім алушыларды әлеуметтік және қаржылық қолдауға үлкен көңіл бөледі. Студенттердің әртүрлі топтарының қажеттіліктерін қамтамасыз етудің негізгі ұстанымдары білім алушыларға арналған әлеуметтік пакетте көрсетілген. 2018 жылы «Тұран-Астана» университеті ректорының гранты бойынша бакалавриатқа 50 адам қабылданды. 200-ден астам талапкерге әлеуметтік қолдау ретінде 10-нан 70 пайызға дейін оқу жеңілдіктері ұсынылды.

Қазақстанның 458155 кәсіпорындарының қызметін талдау қорытындысы бойынша университет «үлгілі салық төлеуші» көрсеткіші бойынша 2 орын (алтын) және «мемлекеттік бюджетке үлес» көрсеткіші бойынша 3 орын (алтын) алды.

Осылайша, TAU university қызметінің жағдайын талдау келесі көрсеткіштерді анықтайды.

1. Күшті жақтары:

- 1) ЖОО-ның Жоғары Бас рейтингі;
- 2) институционалдық аккредиттеу бес жылға сәтті өтті;
- 3) барлық 27 білім беру бағдарламаларының 3 және 5 жыл мерзімге сәтті аккредитациясы бар;
- 4) университеттің жеткілікті жақсы материалдық-техникалық базасы;
- 5) университеттің тұрақты қаржылық жағдайы;
- 6) мемлекеттік университеттермен салыстырғанда университет дербестігінің жоғары дәрежесі;
- 7) университетті басқарудың икемді жүйесі;
- 8) инновациялық-кәсіпкерлік үлгідегі университетке трансформациялауда мақсатқа жетуге ықпал ететін бизнес-инкубатордың болуы.

2. Әлсіз жақтары:

- 1) Web of Science және Scopus индекстелетін басылымдарда жарияланымдық белсенділіктің жеткіліксіздігі; халықаралық ғылыми жобалар мен шетелдік конференцияларға қатысудың жеткіліксіз дәрежесі; университет қызметкерлерінің жарияланымдарына дәйексөздің төмен индексі; университет ғалымдарының инновациялық жобалары мен ғылыми эзирлемелерін коммерцияландырудың төмен деңгейі; ҒЗЖ орындауға тапсырыс бойынша бизнес өкілдерімен өзара іс-қимылдың әлсіздігі;
- 2) халықаралық қызметке әлсіз бағдарлану, бірлескен білім беру бағдарламаларының жеткіліксіздігі, ПОҚ және білім алушылардың ұтқырлығы;
- 3) шетелдік студенттердің төмен үлесі;
- 4) білім беру процесін ғылымды, өндірісті және ғылымды қажетсінетін бизнеспен интеграциялаудың жеткіліксіз деңгейі;

5) университет қызметінің әр түрлі бағыттарында маркетинг жүйесі мен құралдары жеткілікті дамымаған;

б) университетте әскери кафедраның болмауы.

3. Мүмкіндіктер

1) кіріс көздерін әртараптандыру және қызметтің өзге де түрлеріне бастамашылық жасау есебінен қаржыландырудың бюджеттен тыс көздерін университеттің алуы және пайдалануы (стартаптарды жылжыту, заңды тұлғаларды құру, ғылыми әзірлемелерді коммерцияландыру, фандрейзинг, эндаумент қор және т. б.);

2) трансформация процесінің арқасында университет қызметінің барлық бағыттары бойынша университеттің дамуындағы сапалы серпілісті қамтамасыз ету;

3) халықаралық интеграция процестеріне қатысу, университеттің халықаралық аккредиттеуден өтуге бағдарлау;

4) негізгі жұмыс берушілердің мүдделерін ескере отырып, білім беру бағдарламаларын кәсіптік стандарттарға бейімдеу;

5) қашықтықтан және электрондық білім беру технологияларын дамыту;

б) қосымша білім беру жүйесін дамыту (soft skills, бизнес-инкубатор)

7) оқыту мен жұмыс жағдайын жақсарту үшін жаңа оқу корпусын салу.

4. Қауіптер

1) Әр түрлі бақылау құралдары арқылы іске асырылатын білім сапасына мемлекеттің жаңа талаптары (заңға тәуелді актілердің талаптары, лицензиялау, жоғары оқу орындарының тиімділігін алдын ала бақылау, аккредиттеу, рейтингтер және т. б.).

3.2 TAU university ұжымының инновациялық әлеуетін бағалау

TAU university-де 2 факультет және 7 кафедра жұмыс істейді, онда 123 оқытушы жұмыс істейді, оның 120-сы штаттық және 3-і қосымша жұмыс істейді. Дәл осы кадрлық құрам университеттің инновациялық әлеуетінің басты құрамдас бөлігі болып табылады.

ПОҚ сапалық құрамы 17 ғылым докторы, 46 ғылым кандидаты, 3 PhD, 48 магистр және 9 маманды құрады. Оқытушылар құрамының 52% - дан астамы ғылыми дәрежеге ие.

Университеттің ПОҚ орташа жасы 48 жасты құрайды, бұл университет ұжымының әлеуетін көрсететін жоғары көрсеткіш болып табылады. Университеттің ПОҚ құрамында ҚР Ұлттық Жаратылыстану ғылымдары академиясының 1 академигі, РФ Әскери ғылымдар академиясының 1 мүшесі, «ЖОО үздік оқытушысы» атағының 9 иегері, 1 Еңбек ардагері, 1 Еңбек ардагері, 4 «Б.Алтынсарин» атындағы төс белгісіне ие және 3 Құрметті білім беру қызметкері және т. б. бар.

ПОҚ факультеттер мен кафедраларында 7 түрлі облысты қамтитын 17 бағыт бойынша ғылыми-зерттеу жұмыстары жүргізілуде. Тек 2018 жылы

ғана университеттің ПОҚ 14 оқулық пен оқу құралы, 9 монография басып шығарылды, Scopus-да 17 ғылыми мақала, ҚР БҒМ БҒСБК тізіміндегі ғылыми журналдарда 34 мақала, РИНЦ тізіміне кіретін журналдарда 12 мақала жарияланды, 4 авторлық куәлік алынды. Оқытушылар 10 студенттік ғылыми үйірмеде 27 студент-республикалық және халықаралық деңгейдегі әртүрлі ғылыми конкурстардың, олимпиадалардың және конференциялардың жеңімпаздары дайындалды. Бизнес-инкубатор 153 студентпен жұмыс жүргізеді, олар кәсіпкерлік дағдыларын үйреніп, болашақта өз бизнесін иеленгісі келеді.

Ғылым және коммерцияландыру департаменті ҒЗЖ орындалу нәтижелілігіне жүйелі түрде мониторинг жүргізеді. 2018-2020 жылдарға ҚР БҒМ қаржыландыратын ғылыми зерттеулерге құны 15,9 миллион теңге «Мәңгілік ел» контекстіндегі «Қазақстан өңірлерінің демографиялық дамуының келешегі» тақырыптары бойынша келісім-шарттар жасалды. Сонымен қатар, «Жобаны әзірлеу және іске асыру үшін ауыл шаруашылығы кәсіпорындарының тартымдылығын бағалау» тақырыбы бойынша шаруашылық келісім-шарт ғылыми-зерттеу жұмыстары жүргізілуде.

Ғылыми жетістіктер мен жаңашылдықтар түрлі ғылыми іс-шараларда талқылауға шығарылады. 2018 жылы 1 халықаралық конференция, 13 ғылыми семинар өткізілді. Сонымен қатар, 12 мастер-класс және түрлі өзекті тақырыптарға арналған дөңгелек үстел отырысы өткізілді.

2018-19 оқу жылының екінші жарты жылдығында бірінші рет университет ректорының гранты есебінен ПОҚ ғылыми зерттеулерін жүргізуге ішкі Конкурс жарияланды. Байқау нәтижесі бойынша университеттің тәжірибелі профессорлары мен доценттері арасынан 3 ізденуші осындай грантқа ие болды.

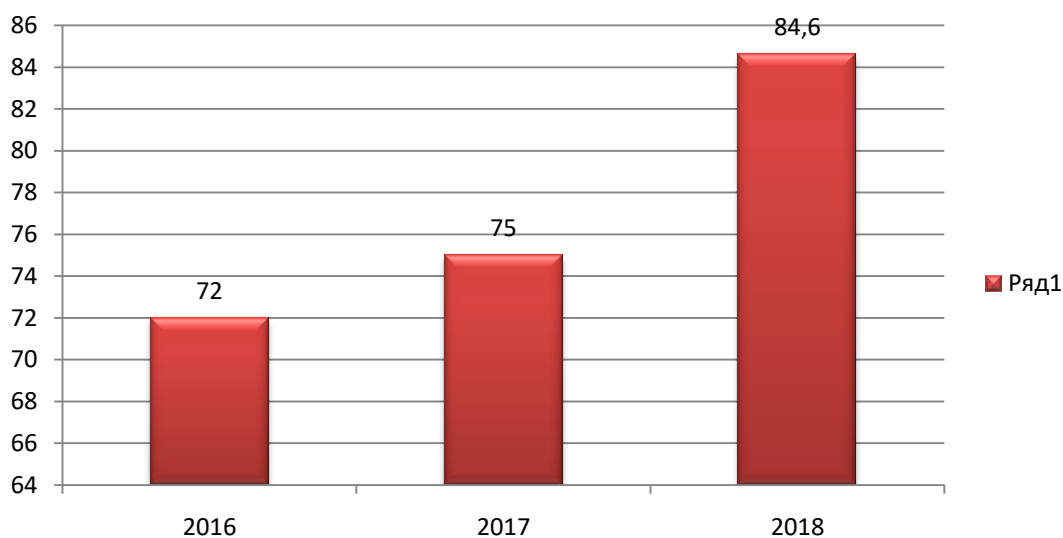
Сонымен қатар, ғылым және коммерцияландыру департаменті «Аналитик» ғылыми-тәжірибелік мектебінің және аймақтық зерттеулер мен қалалық жоспарлаудың халықаралық зертханасының ашылуына бастама жасады. Аталған құрылымдардың жұмысы аясында ҚР БҒМ гранттық қаржыландырудың екі ғылыми жобасы орындалады, ПОҚ үшін курстар-тренингтер өткізіледі, монографиялар шығарылады, студенттер ғылыми жұмысқа тартылады, серіктестермен тұрақты байланыс орнатылуда.

3.3 Еңбек нарығының кадр қажеттілігіне өзгеру үрдістерін болжау

Қазіргі уақытта біз өркениетіміздің өзгеруін байқаймыз, әлемде үлкен өзгерістер орын алуда, жаңа тәуекелдер мен жаңа мүмкіндіктер пайда болуда. Ел Президенті Н.Ә.Назарбаев өзінің XI Астана экономикалық форумында сөйлеген сөзінде білім беру саласын реформалауды талап ететін жаһандық еңбек нарығының трансформациясын қамтитын қазіргі заманғы әлемнің бес мегатрендін атап өтті, ол білімді беру тәжірибесінен креативті ойлау дағдыларын қалыптастыруға, қажетті ақпаратты таба білуге және оны дұрыс пайдалануға көшуді көздейді. Техникалық прогрестің жылдамдығы заманауи адамнан менталдық ұтқырлықты, жаңа мамандықтарды игеруге,

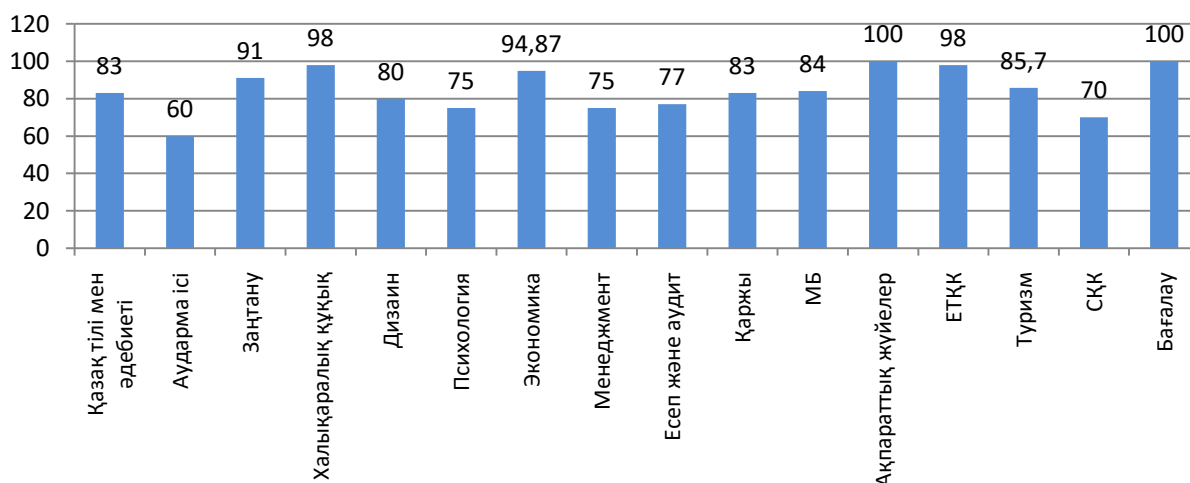
үздіксіз оқуға дайындықты талап етеді. Еңбек нарығында бұрынғы тұрақтылық жоқ және болмайды. Сарапшылардың болжамы бойынша таяудағы 10-12 жылда әлемде 400-ден 800 млн. адамға дейін жұмыс орны жойылады және олардың жұмыс орындары роботтарды алмастырады, жүздеген мамандық жоғалады және екі жүзге жуық жаңа мамандықтар пайда болады. Сондықтан, бізге де, университеттерге де, оқытудағы жаңа стратегияларды құруға уақыт келді.

2016-2018 жылдар аралығындағы TAU university түлектерін жұмысқа орналастыру көрсеткіштері

Талдау көрсеткендей, түлектердің жұмысқа орналасу деңгейі 2016 жылы -71,92%, 2017 жылы - 75,21%, 2018 жылы – 84,6% құрады. Жалпы өсу үрдісі байқалады, егер 2017 жылы өсім 3% болса, 2018 жылы өткен жылмен салыстырғанда 10%.

2018 жылғы TAU түлектерін жұмысқа орналастыру көрсеткіштері

Бакалавриат мамандықтары бойынша жұмысқа орналасуды талдау деңгейі 60% және одан жоғары ауытқуын көрсетті. Сонымен қатар, «Экономика», «Құқықтану», «Туризм», «МЖБ», «ҚТӘ», «Қаржы» және «Дизайн» мамандықтары жақсы нәтиже көрсетуде. Бітірушілерді жұмысқа орналастырудың ең төмен көрсеткіштері «Аударма ісі» және «Әлеуметтік-мәдени сервис» мамандықтары бойынша 60-70% деңгейінде байқалады. Магистратурада және докторантурада жұмысқа орналасу көрсеткіші -100%.

Түлектердің қызмет ету сфераларын қарастыратын болсақ, оны төмендегідей сипаттауға болады:

№	Қызмет сферасы	Үлесі, %
1	Қаржылық ұйымдар	21,2
2	Ұлттық компаниялар	7
3	Мемлекеттік мекемелер	34
4	Халықаралық компаниялар	0,5
5	Өзі үшін	18,2
6	Оқуын жалғастыруда	3,7
7	Жұмыс іздестіруде	15,4

Кестеден көрініп тұрғандай, біздің бітірушілердің 34% - ы түрлі мемлекеттік мекемелерде жұмыс істейді, 21,2% - ы қаржы ұйымдарында жұмыс істейді және тек 18,2% - ы өз бизнесімен айналысады. Болашақта өз бизнесімен айналысатын түлектердің үлесін 60% - ға жеткізу жоспарланып отыр.

Жақын болашақта технологиялық революцияның және сыртқы ортаның өзге де факторларының әсерінен басқа еңбек нарығы қалыптасады, онда қазіргі көптеген кәсіптер еңбек нарығынан жоғалып, жаңа пайда болады, қызметтің сапалы өзге түрі талап етіледі. Мамандар VUCA - volatility (тұрақсыздық), uncertainty (белгісіздік), complexity (күрделілік) және ambiguity (біркелкі емес) аббревиатураларын пайдалана отырып, таяудағы онжылдықтарды сипаттайды. VUCA әлемінде нақты білім өзектілігін тез жоғалтады, ескірген болады, осыған байланысты адам өмір бойы оқуға дайын болуы және бірнеше қызмет салалары мен кәсіптерін ауыстыруға дайын болуы тиіс. Мұнда маңызды рөлді метакомпетенциялар (softskills): икемділік, креативтілік, сыни ойлау, коммуникативтік дағдылар және басқалар құрайды. Бұл метакомпетенциялар көбінесе кәсіпкерлік ойлаудың негізін болып табылады. Олар дәстүрлі бағыттар мен мамандықтарға қарамастан маман болуы тиіс. Мұндай жоспардың мамандарын қазіргі уақытта кәсіпкерлік университеттер дайындауда, олар қазір жоғары білім беру жүйесінде бірінші орынға шығады.

Көптеген адамдар түсінігінде, кәсіпкерлік университет кәсіпкерлерді дайындауға тиіс. Бұл кәсіпкерлік ойлау тек бизнесте ғана пайдалы болуы мүмкін сияқты кең таралған адасушылықтардың бірі. Кәсіпкерлікті

анықтаудың қазіргі заманғы кең тәсілі қолда бар ресурстардан тыс мүмкіндіктерді іздеуге бағытталған қызмет ретінде естіледі. Осыған орай, кәсіпкерлік ойлау кәсіпкерлер, кәсіпкерлер үшін ғана емес, сонымен қатар жалдамалы қызметкерлер, мемлекеттік қызметкерлер, қоғам қайраткерлері және басқа да көптеген адамдар үшін де қажет. Жалпы алғанда, кәсіпкерлік ойлау мен қызмет түрі сұранысқа ие болатын нәтижелердің ықтималдығы жоғары болып табылады. Бұл жоғары оқу орындары түлектерінің еңбек нарығындағы бәсекеге қабілеттілігін арттыруға ықпал етеді.

Гарвард университетінің зерттеулері қызметкердің табысының 85% нақты пән саласына байланысты емес икемді дағдыларға, жоғары өнімділікке жауап беретін кәсіби дағдыларға байланысты екенін көрсетеді. Шетелдік ірі компаниялар басшыларының 77% - дан астамы жеке дағдылар кәсіби дағдылардан кем емес деп санайды. Егер hard skills үшін қызметкердің қажетті кәсіби дағдылары бар екенін растайтын сертификаттар мен дипломдар бар болса, онда олардың Soft skills болуын дәлелдеу әлдеқайда қиын.

Бір мамандық өмір бойы жеткіліксіз болған уақыт келді. Мысалы, Швецияда ересек тұрғындардың 62%, Германияда – 42%, Ресейде – 15% оқиды. Жоғарыда көрсетілген барлық икемді дағдылар республикадағы қолданыстағы «Рухани жаңғыру» бағдарламасымен үйлеседі және жоғары оқу орындарының академиялық және басқарушылық дербестігін кеңейту жағдайында толығымен іске асырылады. Бұл бағыттағы жұмыс жалғастырылатын болады.

4. Бағдарлама көрінісі

TAU university дамыту Бағдарламасын іске асыру нәтижесінде білім алушылар контингенті төрт мыңнан астам адам болатын инновациялық-кәсіпкерлік үлгідегі қазіргі заманғы бәсекеге қабілетті университет болып табылады. Құрылған шағын инновациялық арқалықтардың саны 5-тен кем болмайды, ал кәсіпкерлік, инновациялық және ғылыми қызметтен түскен табыстардың үлесі 15% - дан кем болмайды.

Білім алушылар контингентінің құрылымында шетелдік студенттердің үлесі 10% - дан кем болмайды, ал бизнеспен айналысатын бітіруші курс студенттерінің үлесі 60% - ға жетеді.

TAU university барлық білім беру бағдарламалары кәсіпкерлік және бизнес бойынша minor қосымша бағдарламаларымен қамтылатын болады.

5. Бағдарламаның Миссиясы

TAU university даму бағдарламасының миссиясы өзінің кәсіби қызметі саласына оң өзгерістер енгізе алатын инновациялық-ойлайтын, бәсекеге қабілетті мамандарды даярлау болып табылады.

TAU university ел экономикасының салалары үшін кәсіпкерлік ойлаумен жаңа формация кадрларын даярлауға бағытталған.

6. TAU university даму бағдарламасының стратегиялық блогы:

6.1 Қазақстанның жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру жүйесіндегі TAU university орны мен рөлі

Қазіргі уақытта TAU university білім беру, құқық, әлеуметтік ғылымдар және бизнес, жаратылыстану, гуманитарлық мамандықтар бойынша кадрлар даярлауды жүзеге асыратын республикадағы ірі, қазіргі заманғы білім беру, ғылыми, тәрбие және мәдени орталық болып табылады.

Университеттің ірі оқиғалар хронологиясы келесідей:

1998 жыл-Астана қаласындағы «Тұран» университетінің филиалы ашылды.

2004 жыл- «Тұран» университетінің филиалын «Тұран-Астана» Университеті дербес мекемесі болып қайта құру.

2007 жыл – университеттің «Тұран» білім беру корпорациясының құрамына толық оқу циклімен кіруі.

2018 жыл-TAU university-де университеттің корпоративтік брендтеуі.

TAU university бакалавриаттың 16 мамандығы, магистратураның 10 Мамандығы және докторантураның 1 мамандығы бойынша білім беру қызметтерін көрсетеді.

Қазіргі уақытта 2574 адам білім алуда. 2019 жылдың наурыз айының басында профессорлық-оқытушылық құрам 123 оқытушыны құрады,оның ішінде 120 адам штаттық және 3 қосымша орындаушы болып табылады. Жоғары аталғандай, сапалы құрам 17 ғылым докторы, 46 ғылым кандидаты, 3 PhD, 48 магистр және 9 маманды құрады.

TAU university өзінің 20 жылы ішінде еңбек нарығына 15 мыңнан астам маман шығарды, олардың көпшілігі мемлекеттік мекемелерде жұмыс істейді. Бітірушілерді университетті бітіргеннен кейін бірінші жылы жұмысқа орналастыру көрсеткіші орта есеппен 75% құрайды. TAU university білім алушылар мен қызметкерлерге әлеуметтік қолдау көрсетуді өз қызметінде басымдықтардың бірі болып табылатын әлеуметтік бағдарланған жоғары оқу орны болып табылады. 2017-18 оқу жылында білім алушыларға оқу ақысын төлеу және атаулы стипендияларды төлеу бойынша 49 млн. теңге көлемінде жеңілдіктер түрінде әлеуметтік көмек көрсетілді. 2018-19 оқу жылында университеттің 200-ден астам білім алушыларына әлеуметтік қолдау көрсету ретінде 10% - дан 70% - ға дейін жеңілдік берілді.

ҚР БҒМ Болон процесі және академиялық ұтқырлық орталығының бакалавриат пен магистратураның неғұрлым табысты жүзеге асырылып жатқан білім беру бағдарламалары бойынша жоғары оқу орындарын саралау қорытындысына сәйкес TAU university көрсеткіштері бас рейтингтегі және білім беру бағдарламаларын ранжирлеудегі сандық қана емес, сонымен қатар сапалы өсу динамикасына ие.

БСҚА бойынша «Қазақстанның үздік ЖОО рейтингі» талдауы TAU university дамуының оң динамикасын көрсетті. 2012 жылы университет 14 –

орынды, 2013 жылы – 13 – орынды, 2014 жылы – 12 – орынды, 2015 жылы – 6-орынды, 2016 жылы-8-орынды, 2017 жылы-7-орынды, 2018 жылы-7-орынды иеленді.

Аккредиттеу және рейтингтің тәуелсіз агенттігі өткізген мамандарды даярлаудың бағыттары мен деңгейлері бойынша ҚР жоғары оқу орындарының тәуелсіз рейтингісінде TAU university «ТОР-20» қатарына енді.

«Атамекен» ҚР Ұлттық Кәсіпкерлер палатасының білім беру бағдарламалары рейтингісінің нәтижелері бойынша сарапшылар тартумен университеттің білім беру бағдарламалары 2018 жылы ҚР ЖОО арасында лайықты орындарға ие болды.

№	Бакалавриат	Орыны/ қатысушылар саны
1	5B070300 – Ақпаратты жүйелер	32 / 66
2	5B070400 – ЕТБҚ	29 / 53
3	5B050900 – Қаржы	44 / 81
4	5B050800 – Есеп және аудит	19 / 73
5	5B050600 – Экономика	45 / 77
6	5B011700 – Қазақ тілі мен әдебиеті	34 / 51
7	5B050700 – Менеджмент	15 / 53
8	5B090800 – Бағалау	11 / 13
9	5B020700 – Аударма ісі	26 / 40
10	5B090200 – Туризм	21 / 40
11	5B050300 – Психология	30 / 31
12	5B030200 – Халықаралық құқық	8 / 12

2018 жылы TAU university 5 жыл мерзімге 2023 жылға дейін институционалдық аккредиттеуден өтті.

6.2 Академиялық сасат

TAU university академиялық стратегиясы студентке бағытталған оқытуды және білім сапасын арттыруды жүзеге асыруға бағытталған.

TAU university оқытуды ұйымдастыру барысында пассивті емес, белсенді оқытуға баса назар аударады. Басты назар сыни және аналитикалық зерделеуге және түсінуге, студенттер тарапынан жауапкершілік пен есеп берушілікті арттыруға қойылады. Студенттердің жоғары дербестігін, оқытушы мен студенттің өзара тәуелділігін, студенттер мен оқытушы арасындағы қарым-қатынаста өзара сыйластықты қамтамасыз ету үшін жағдайлар жасалады. Оқытушы мен білім алушылар тарапынан оқу процесіне рефлексивті көзқарас қамтамасыз етіледі. ЖОО-да оқу кезінде студенттерге несие жинақтауға мүмкіндік беретін құралдар қарастырылған. Оқыту нәтижелерінің және оқыту процесінің ашықтығын

арттыру үшін барлық жағдайлар жасалған, Strikeplagiarism (Польша) антиплагиаттық жүйесі іске қосылды. TAU university оқу процесінің принципі Академиялық адалдық болып табылады, оны жүзеге асыру академиялық стратегияның негізгі бағыттарының бірі болып табылады. Академиялық стратегияда қарастырылған Академиялық адалдық принциптері:

- 1) адалдық – адал, лайықты орындау бағаланатын және бағаланбайтын оқу жұмыстарының түрлері;
- 2) автордың және оның құқықтық мирасқорларының құқықтарын қорғауды жүзеге асыру – авторлық құқық объектісі болып табылатын туындылардың авторлығын және қорғалуын бөтен сөзді, ойды дұрыс беру және бағаланатын жұмыстардағы ақпарат көздерін көрсету арқылы тану;
- 3) ашықтық – ашықтық, өзара сенім, білім алушылар мен оқытушылар арасындағы ақпарат пен идеялармен ашық алмасу;
- 4) білім алушылардың құқықтары мен бостандықтарын құрметтеу – пікірлер мен идеяларды еркін білдіру құқығы;
- 5) теңдік – әрбір білім алушы академиялық адалдық ережелерін сақтауды және оларды бұзғаны үшін тең жауапкершілікті қамтамасыз етеді.

Университеттің академиялық саясатымен икемді оқу жоспарларын қолдау және студенттерге өз оқуын құруда өз шешімдерін қабылдауға мүмкіндік беру қамтамасыз етілген, бұл өз оқуы үшін жауапкершілікті арттыруға ықпал етеді.

Инновациялық-кәсіпкерлік үлгідегі университетке трансформация жағдайында құрылатын академиялық саясат оқытушыдан студентке, сәйкесінше оқытылып жатқан нәрсеге назар аударуға мүмкіндік береді. Жаңа жағдайда оқытушы фасилитатор көмекшісі болады, онда оқыту үшін жауапкершілік бірлескен және оқыту процесі талқыланады. Білім алушылар жеке тұлға ретінде қарастырылады-олардың тәжірибесі, ерекшеліктері, қабылдау қабілеті, мүдделері мен қажеттіліктері ескеріледі. Бұл жағдайда білім алушылар өз мазмұнын белсенді оқыту, рефлексия арқылы, сондай-ақ зерттеулер мен жаңалықтар арқылы құрастырады.

Бұдан басқа, білім беру қызметінің сапасын арттыру мақсатында TAU university еуропалық жоғары білім беру кеңістігінде (ESG) білім беру сапасын қамтамасыз ету үшін халықаралық стандарттар мен нұсқаулықтарға негізделген сапаны Ішкі қамтамасыз ету жүйесін құрады.

Қазіргі уақытта TAU university барлық білім беру бағдарламалары білім берудің жаңа моделіне – білім сомасын меңгеруден айырмашылығы қызметті игеруді қамтамасыз ететін жаңа білім беру технологиясына көшуге сәйкес жетілдіріледі. Барлық «TAU university» кафедраларында бейініне сәйкес мекемелер, ұйымдар мен кәсіпорындарда филиалдары ашылды. Сабақта жобалық білім беру әдістері қолданылады, онда студент пайдалы, мағыналы жұмыс жасайды, болашақ кәсіби қызмет саласындағы нақты міндеттерді шешеді. Оқытушы студентке тек қана ақпаратты қабылдағыш емес, керісінше, ол – өз білімін құрушы ретінде қалыптасуға жағдай жасайды. Оқытуда CDIO (Conceive – ойла, Design – жобала, Implement –

іске асыра, Operate – басқара) стандарттары деп аталатын білім деңгейін меңгеруден білім алуға көшу принциптері қолданылады.

6.3 Инновациялық әлеуетті дамыту және оған қол жеткізу

Жоғары оқу орнының ресурстық және нәтижелі қызметін көрсететін университеттің инновациялық әлеуеті экономиканың нақты және қаржылық секторларының кәсіпорындарымен табысты ынтымақтастықтың, сондай-ақ мемлекеттік және халықаралық гранттарға тиімді қатысудың негізі болып табылады.

Инновациялық әлеуетті қалыптастыру және дамыту процесінде университет тек ғылыми-білім беру орталығы болудан қалады. Ол ҒЗИ, тәжірибелік-конструкторлық өндірістер, конструкторлық бюролар, ғылыми және ғылыми-өндірістік орталықтар, кадрларды даярлау және қайта даярлау орталықтары, технопарктер, инновациялық-технологиялық орталықтар, бизнес-инкубаторлар, шағын және орта инновациялық және ғылымды қажет ететін кәсіпорындар мен жеке кәсіпкерлер түріндегі инновациялық инфрақұрылыммен өзара іс-қимыл жасайтын ерекше оқу-ғылыми-инновациялық кешенге айналады.

Университеттің инновациялық әлеуеті оның білім беру ортасының жүйе құраушы компоненті болып табылады. Бұл сапада белгілі бір сипаттамалар жиынтығы бар. Оның негізгі сапасы университеттің профессорлық-педагогикалық құрамының өз студенттерінде жаңа кәсіби құзыреттер мен өмірлік мәндерді кең ауқымда үздіксіз елестету және жаңғырту, олардың бойында заманауи қоғамдық құндылықтар мен өз әріптестерімен қарым-қатынас дағдыларын қалыптастыру болып табылады.

Университеттің инновациялық әлеуеті оның қызметкерлері мен студенттерінің ерекше жеке тұлғасымен байланысты. Ол қазіргі қоғамның дамуына қажетті жеке және кәсіби қасиеттердің болуын көздейді. Инновациялық даму университеттің профессорлық-оқытушылық корпусынан, студенттерден тұлғалық сипаттамалардың мүлдем белгілі бір жиынтығын қалыптастыруды талап етеді, атап айтқанда: өзгерістерге деген терең қажеттілікті және дәстүрлерді биліктен кетуді талап етеді; жаңа идеяларды табу және оларды ғылыми және білім беру процесінде, практикалық салада пайдалану қабілеті; жаңа нәтижеге қол жеткізудің барабар әлеуметтік механизмдерін дамыту және қолдану саласындағы прагматикалық құзыреттілігі; нақты жаңалықтарды енгізу мен ілгерілетуді іріктеуге, ұйымдастыруға жүйелі, болжаммен жақындай білу қабілеті; белгісіздік жағдайында бағдарлану қабілеті және тәуекелдің рұқсат етілген деңгейін сезіну қабілеті; тұрақты туындайтын кедергілерді еңсеруге дайындығы және т.б. бұл қазіргі заманғы ғасырдың қажеттіліктеріне сәйкес келеді.

Мемлекет басшысы Н.Ә, Назарбаев Жастар жылының ашылуында сөйлеген сөзінде бітіруші курс студенттерін бизнеске тарту қажеттігін атап өтті. «TAU university» Мемлекет Басшысы қойған міндетке екінші жыл

қатарынан инновациялық-кәсіпкерлік үлгідегі университетке трансформациялау барысында осы бағытта белсенді түрде қадамдар жасауда. 2017 жылы университетте «Startup Univer» студенттік бизнес-инкубаторы ашылды. Осындай қысқа уақыт ішінде бизнес-инкубатормен мүмкіндігі шектеулі балалардың шығармашылық қабілеттерін дамыту үшін үстел ойындарын әзірлеу және оларды «Психология» мамандығы студенттерінің сатуын ұйымдастыру; «Туризм» мамандығы студенттерінің ЕХРО-2017 көрмесін өткізу кезінде Астана қаласы бойынша экскурсиялық бағыттарды әзірлеу; экономикалық мамандықтар студенттерінің «TAU university» имидждік өнімдерін сататын студенттік дүкен ашу; Графикалық дизайн мамандығы студенттерінің полиграфиялық қызметтерін ұсыну және т.б. жобалар жүзеге асырылды. Резиденттер мен олардың командалары үшін 30-дан астам бизнес-тренингтер өткізілді, онда жетекші отандық кәсіпкерлер, жаттықтырушылар мен қорлар өкілдері және кәсіпкерлер палатасы жаттықтырушылар болды. Мұндай бизнес-инкубаторды құрудың мақсаты оқу процесін оқытудың жаңа инновациялық формаларымен жетілдіру, студенттерде кәсіпкерлік қызметті жүргізудің практикалық дағдыларын қалыптастыруға әрекет ету болды.

Ғылым – бұл ақшаны білімге айналдыру, ал инновациялар – бұл білімді үлкен ақшаға айналдыру деген тұжырым бар, бірақ ЖОО-дағы проблема жаңа білімнің инновацияға айналмауы болып табылады. «TAU university» - де бұл мәселені шешуге тырысамыз. Ол үшін университетте инновациялық жұмыстардың тұтас инфрақұрылымы қалыптасты, 35-тен астам ғылыми және оқу зертханалары, мамандандырылған кабинеттер жұмыс істейді, олардың 4-і тек өткен жылы ғана ашылған болатын, олар электроника және робототехника зертханасы, «I-lab» тілдік зертханасы, Психодиагностика зертханасы және графикалық дизайн кабинеті. Ғылыммен белсенді айналысатын оқытушылар үшін университетте қолайлы жағдай жасалады. Оқу жүктемесінің көлемі төмендетілді, іздестіру ҒЗЖ орындау және жарияланымдық белсенділікті қолдау үшін ғылыми гранттар 5 млн.теңгеге дейін бөлінеді. Университетте оқытушы-зерттеуші және кәсіпкер-оқытушы қызметін енгізу жоспарлануда.

6.4 ғылыми-техникалық әзірлемелерді коммерцияландыру

TAU university гуманитарлық-экономикалық бейіндегі университеттер санатына жатады, онда ғылыми зерттеулердің нәтижелері негізінен әлеуметтік инновация түрінде ұсынылады. Әлеуметтік инновациялардың мақсаты білім беру қызметі, бос уақыт, туризм, ақпараттық-ағартушылық қызмет, аумақтарды дамыту және т.б. арқылы қоғамды дамыту үшін қолайлы жағдайлар жасау болып табылады.

Мысалы, халықтың қартаюуы, көші-қон, Денсаулық, экологиялық проблемалар, әлеуметтік қақтығыстар және т.б. әлеуметтік проблемалар болып табылады. Осыған байланысты әлеуметтік процестерді модельдеу, өңірдің (қаланың, отбасының, тұлғаның) әлеуметтік құрылымын болжау,

жаңа мәдени нысандарды құру өзекті болып табылады. Әлеуметтік инновациялардың нәтижелері тізілген ережелер, идеялар, заңнамалық нормалар, әлеуметтік қозғалыс, делдалдық немесе комбинация болуы мүмкін. Университеттің профессорлық-оқытушылық құрамының ғылыми жұмыстары әлеуметтік-гуманитарлық, экономикалық, заң бағыттары бойынша, сонымен қатар Дизайн, Сервис және туризм бойынша жүзеге асырылады. Техникалық жағынан тек ақпараттық технологиялар бағыты қамтылған.

Университетте дәстүрлі түрде ғылыми білімді жүзеге асыру үдерісі шаруашылық келісім-шарт ҒЗЖ, ҚР БҒМ гранттық қаржыландыру және т.б. түрінде жүзеге асырылды.

Егер бұрын университетте әзірлемелерді коммерцияландыру үдерісі нашар болса, бүгінгі күні бизнес-инкубатордың ашылуымен ол схемалық түрде былайша көрінеді:

- конкурстарға қатысу үшін бизнес-жоспар түрінде жобаны рәсімдеу.
- көрмелерге, конференцияларға қатысу үшін жарнамалық материалдарды құрастыру.
- зияткерлік меншікті қорғау
- команда таңдау, жобаны іске асыру үшін оны оқыту
- ғылыми-зерттеу жұмыстарын қаржыландыру үшін инвесторды іздеу.
- коммерциялық құрылым құру
- кәсіпорындар бойынша өнімнің жарнамалық үлгілерін дайындау және тарату
- тәжірибелік-конструкторлық жұмыстарды қаржыландыру бойынша инвесторды іздеу
- жоба бойынша өнімнің құрамдас бөліктерін өндіруші кәсіпорындарды іздеу
- кәсіпорындарды іздеу, кәсіпорындарға арналған өнімнің сериялық партияларын дайындау бойынша конкурстық сауда-саттықтарды ұйымдастыру және қатысу.

«Startup Univer» бизнес-инкубаторы ТAU university инновациялар орталығы болып табылады. Студенттер мастер-класстарға, тренингтерге тегін қатысу мүмкіндігіне ие, сонымен қатар қосымша білім алу, өз құзыреттерін жетілдіру және кәсіпкерлік қызмет дағдыларын дамыту мүмкіндігі бар. Бизнес-инкубаторға барып, резиденттер динамикалық бизнес-модельдерді іздестіруде көмек алады, сондай - ақ жобаларды жан-жақты қолдауға-түпнұсқа идеядан бастап оны іске асыруға дейін ие болады. «Даму» Қорымен, «Атамекен» Ұлттық Кәсіпкерлер палатасымен, Astana Hub Технопаркімен және т. б. ынтымақтастықта тығыз байланыс байқалады.

Кәсіпкерлік ойлауды дамыту мақсатында біздің резиденттер жұмыс істеп тұрған бизнесмендермен, инвесторлармен қатар түрлі инновациялық, кәсіпкерлік форумдарға белсенді қатысады. Олар үшін коучтер, әлемдік деңгейдегі жаттықтырушылар өнер көрсетеді.

Бизнес-инкубатордың жұмысы университет кафедраларының оқытушыларымен тығыз байланыста жүргізіледі. Университеттің барлық мамандықтарының студенттері үшін қарастырылған «Шығармашылық жоба» пәні аясында кәсіпкерлік негіздерін оқыту бойынша бірінші курс студенттері арасында белсенді жұмыс жүргізіледі. Студенттер университет қабырғасында да жүзеге асырылатын әртүрлі стартап-жобалар дайындайды. Дыбыс жазу студиясы, фотостудия, «Хостел» жобасы, Астана қаласының жылы аялдамаларындағы кофе-аппараттар, медитацияның психологиялық орталығын құру сияқты стартап-жобалар іске асырылуда. Бұл жобалардан шағын инновациялық кәсіпорын құруға дейін тек бір қадам ғана. Бизнес-инкубатор жұмысы барысында 5 студент жеке кәсіпкер ретінде тіркелді.

7. Бағдарламаның қойылған мақсатына қол жеткізу жолдары

Бағдарламаны іске асыру негізгі мақсатқа – инновациялық-кәсіпкерлік үлгідегі университетке трансформацияға қол жеткізуге ықпал ететін бес негізгі бағыт бойынша жүзеге асырылатын болады.

1) Ішкі ортаның өзгеруі:

Осы бағыт шеңберінде білім алушылар контингентін ҚР БҒМ нормативтік-құқықтық актілерінің талаптарына сәйкес қамтамасыз ету проблемалары шешілетін болады. Университетті трансформациялау бойынша жобалық офис құру арқылы университеттің маркетингтік қызметін жетілдіру басым міндет болады. 2022 жылға қарай білім алушылар контингентінің 1,5 есе өсуін қамтамасыз ету қазіргі заманғы маркетингтік құралдарды, маркетингтік талдауды және білім беру қызметтері нарығын зерттеуді, дұрыс баға және жарнама саясатын пайдалана отырып, қабылдау науқанының жұмысын дұрыс құру кезінде мүмкін болады. Жаңа білім беру бағдарламаларын ашу да осы көрсеткіштерге әсер етеді.

Ішкі бизнес-үдерістердің реинжинирингі университеттің ақпараттандыру және цифрландыру деңгейінің үнемі жоғарылауына байланысты үнемі жетілдіруді талап етеді. Соңғы екі оқу жылында осы бағытта көптеген көрсеткіштерге қол жеткізілді, сондықтан ішкі үдерістер айтарлықтай оңтайландырылды, бұл оларды одан әрі жетілдіруді жеңілдетеді. Академиялық адалдық қағидаларын сақтауға көп көңіл бөлінеді. Барлық осы міндеттерді орындау университеттің 2021 жылы Академиялық адалдық Лигасына енуіне ықпал етуі тиіс.

Кадрлық саясатқа үлкен назар аударылатын болады, өйткені барлық трансформацияның табысы қажетті кадрларға байланысты. Ғылыми дәрежелері бар ПОҚ үлесінің өсуін кадрларды тарту мен бейімдеудің тиімді бағдарламасын әзірлеу, әлеуметтік пакеттерді жоспарлау, сондай-ақ оларды ынталандыру және ынталандыру жүйесі арқылы қамтамасыз ету жоспарлануда. Кадрларды оқыту да басым болып табылады, сондықтан басқарушылар мен ПОҚ-ты трансформация идеяларының трансляторы болып табылатын кәсіпкерлік дағдыларға оқыту жоспарлануда, бұл

университетте кәсіпкерлік ойлау мен мәдениетті қалыптастыруға ықпал етеді.

2) Жаңа қызмет түрлеріне бастамашылық жасау:

Кәсіпкерлік университетке ғылым, білім және инновация арасында жаңа теңгерім қажет. Инновациялылық пен жобалық бағдарланушылық білім мен ғылыми зерттеулерді да қамтуы тиіс. Кәсібилік бейнесі өзгереді. пәнаралық командалық жұмыс стилі бекітіледі. Ғылыми зерттеулерде ең алдымен қолданбалы зерттеулер мен инновациялар өндірісіне баса назар аударылатын болады. Алдыңғы қатарлы жоспарға университеттің «Startup Univer» бизнес-инкубаторы жұмысының нәтижелілігі қойылады. Университетте кәсіпкерлік мәдениетті құру Университеттің бизнес-жобалары мен инновациялық-кәсіпкерлік қызметіне қатысатын білім алушылар үлесінің 15% - ға дейін өсуін қамтамасыз етуі тиіс. 5 млн.теңгеге дейінгі мөлшерде ішкі ректорлық гранттарды бөлу жолымен университет ПОҚ-ның шетелдік рейтингтік журналдарда ғылыми жарияланымдарын және ғылыми зерттеулерін ынталандыру бағдарламасын іске асыру жөніндегі жұмыс жалғастырылатын болады. Жаңа білімді инновацияға айналдыру және одан әрі оларды коммерцияландыру университеттің басым міндеті болады. Инновациялар стартаптарға және спин-технологияларды қолдану арқылы табыстың жаңа көздерін қалыптастыратын шағын инновациялық кәсіпорындарға айналады. Оқытушылар-зерттеушілердің және кәсіпкер-оқытушылардың саны артады, ал бизнеспен айналысатын бітіруші курстардың білім алушыларының үлесі 2022 жылға қарай 60% - ды құрауы тиіс. Зерттеушілердің жаңа білімі монографияларда, оқулықтарда және оқу құралдарында да болуы тиіс. Осының барлығы авторлық куәліктердің, патенттердің, ҚР БҒМ ғылыми конкурстарының грант иегерлерінің және шаруашылық келісім-шарттық ҒЗЖ өсуіне әкелуі тиіс.

3) Сыртқы ортамен өзара іс-қимылды түрлендіру:

Кәсіпкерлік университет халықаралық байланыстарды қоса алғанда, сыртқы ортамен өзара іс-қимылды өзгертеді. Университеттің серіктестермен өзара қарым - қатынасының алуан түрлілігін «үштік спираль» қағидаты-университет, мемлекет, бизнес призмасы арқылы қарастыру қажет. Университет сыртқы ортаға екі фактордың: инновациялық-зияткерлік әлеуеттің және кәсіпкерлік бастаманың (креативті ПОҚ және студенттер) арқасында ықпал етуі тиіс. Университеттің негізгі даму жолы – стратегиялық серіктестермен-университеттермен, технологиялық платформалармен, инновациялық аумақтармен, кластерлермен, билікпен, мемлекеттік корпорациялармен бірігуді және өзара үміттерді қанағаттандыруды үйрену.

Жергілікті және жаһандық әлемде стратегиялық әріптестерді іздестіруді жүзеге асыру қажет. Олардың келгенін күтудің, ал ынтымақтастықты ұсынудың қажеті жоқ. Бұл мәселеде біз сенімсіз болуымыз керек. Әріптестермен өзара қарым-қатынастың жаңа мәдениетін өзі қалыптастыра бастау қажет. Ынтымақтастық кезінде «win-win» стратегиясын қолдану да маңызды (жеңіп алды-жеңіп алды).

Сыртқы байланыстарды жолға қоюда «шексіз жоғары білім» (шетелде оқу), «Ашық білім» (онлайн негізде академиялық талаптарсыз оқу), «желілік білім беру тұжырымдамасы» (акт ашық білім беру идеологиясына қолдану) және басқалар сияқты жоғары білім берудегі институционалдық өзгерістерді басшылыққа алу қажет.

Үкіметпен мәртебесі мен автономиясы, мемлекеттік гранттар, ПОҚ мен студенттердің академиялық ұтқырлығы, шетелдік ғалымдарды шақыру мәселелері бойынша диалог жүргізу және салық салу, кредит беру, лизинг және т. б. мәселелерін талқылау қажет.

Өңірде бірлескен бағдарламалар мен бастамаларды іске асыру да маңызды. ПОҚ және студенттер Астана қаласы мен Ақмола облысындағы бизнестің даму үрдістері туралы түсініктері болуы тиіс. Қалыптастыру қажет өзінің жобалық стратегиясын.

Жүйелі негізде ПОҚ-тың және студенттердің әзірлемелеріне және оқуға гранттарға, ғылыми зерттеулерге және іс-шаралар өткізуге инвестициялар іздеуді жүргізу қажет. ҚР БҒМ, «Даму» Қоры және басқа да салалық кәсіпкерлер одақтарының, қалалық әкімдіктің конкурстарының маңызы зор.

Әлеуетті инвесторлардан қаражат тартудың дағдылары мен технологияларын меңгеруді үйрену қажет. Жобалық мәдениетті арттыру, бизнес-жоспарлар мен коммерциялық жобалардың ТЭН құру.

Халықаралық қызметті жандандыру жүргізіледі: жетекші шетелдік ғалымдарды шақыру; халықаралық ғылыми орталықтар құру; шетелдік студенттерді, магистранттарды және докторанттарды тарту; университетте Оқу мен қарым-қатынастың қолайлы интернационалдық ортасын құру; университет қызметкерлері мен студенттерінің кәсіби ағылшын тілін білу деңгейін арттыру.

4) Қаржы базасын әртараптандыру:

Университеттің қаржылық базасын әртараптандыру маңызды міндет болып табылады, ол уақытша қиындықтар немесе қызметтің бір сегментінің рентабельділігі жүйелі түрде төмендеу жағдайында барлық жүйені жүзіп ұстап тұруға немесе облыстың құлдырауына ұшыраған шығындарды өтеуге тиіс.

Кәсіпкерлік үлгідегі Университет көрсетілетін білім беру қызметтерінің табыстарына ғана тәуелді бола алмайды, сондықтан өз қызметін қаржыландырудың көп арналы жүйесі болуы тиіс. Біз келесі әлеуетті қаржыландыру көздерін қарастырамыз: білім беру қызметтерін іске асыру; оқу-әдістемелік әдебиеттерді шығару және іске асыру; бірлескен коммерциялық жобалар арқылы бизнестен қаражат тарту; аймақтық тапсырыстарды орындаудан түсетін түсімдер; Мемлекеттік тапсырыстар; түлектер; фандрайзинг (демеушіні, инвесторды, грант беруші ұйымды, меценатты немесе донорды тарту), эндаумент қоры болып табылады.

5) Кәсіпкерлік мәдениетті дамыту:

Университет ішкі кәсіпкерлік мәдениетті қалыптастырады. Бастапқы нүкте ұжымның санасын жаңғырту болып табылады, яғни «басқаша

ойлауды бастау» қажет. Әдеттегі ойлау шегінен шығу қажет. Инновациялық-кәсіпкерлік ойлауды қалыптастыру мәселесі студенттер алдында да, қызметкерлер алдында да бірдей тұрады. Кәсіпкерлік және инновация идеясы университетте барлығы және барлығы енетін ерекше этосқа, мәдениетке айналады. Жаңа академиялық мәдениетті қалыптастыру жоспарлануда. Жаңа логиканы: «ынталы қызметкер – тамаша қызметкер» көрсету қажет. Оқытушылар пассионарий болуға тиіс, олардың белсенділігі студенттердің белсенділігін «тұтатуға» тиіс.

Түлектерді жаппай жұмысқа орналастыру және оларды табысты мансаптық жылжыту – университет қызметінің басты көрсеткіштерінің бірі. Университет алдында Soft skills студенттерінде «жұмсақ дағдыларды» қалыптастыру міндеті тұр – көшбасшылық, креативтілік, өзін-өзі басқару, нәтижеге бағдарлану, қатысу, бейімділік, келісім-шарт қабілеттілігі, білім алу, мақсаткерлік, тарту және т. б.

Интеллектуалдарға арналған клуб кеңістігін құру басым бағыт болып табылады, ол табысты кәсіпкерлермен бейресми кездесулер ұйымдастыру, «галстуксіз» кездесу үшін венчурлық дәмхана, демеушілерге қатты қарау, даритерлердің аты жазылған естелік тақтайшаларды орналастыру және т.б. арқылы іске асырылатын болады.

8. Бағдарламаны іске асырудан күтілетін нәтижелерінің сипаттамасы

Бағдарламаны іске асыру нәтижесінде TAU university қызметі жүйелі түрде қалыптасқан инновациялық және кәсіпкерлік бағытқа ие болады, бұл білім, ғылым, инновация, өндіріс және бизнес интеграциясы негізінде әлеуметтік-экономикалық ортаның қазіргі талаптарына жауап беретін жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар бәсекеге қабілетті мамандарды кешенді даярлауды қамтамасыз етеді.

Ғылыми қызмет нәтижелерін коммерцияландыру, тәуекелдерді басқару, бизнес-инкубаторларды, спин мен стартап компанияларды дамыту негізінде білім мен технологиялар трансфертін кеңейту үшін жағдайлар жасалатын болады. ПОҚ-тың ҒЗЖ жүргізуге және инновацияларды енгізуге белсенділігі мен тартылуы едәуір ұлғайтылатын болады, ғылым инфрақұрылымы жаңғыртылатын болады, сондай-ақ ұлттық және халықаралық деңгейлерде бизнеспен серіктестік қарым-қатынас айтарлықтай кеңейтілетін болады. Жаңа интеграцияланған кәсіпкерлік мәдениетті, ғылыми азаптауды, сыни ойлауды, инновацияларды, шығармашылықты қалыптастыруға, шешімдер мен жауапкершілікті ұжымдық қабылдауға ықпал ететін орта және жұмыс жағдайлары жасалатын болады. Бұл экономиканың дамуына ғылымның үлесін арттыруға, университеттің инновациялық және кәсіпкерлік бағытын қалыптастыруға, университеттің жалпы табысынан кәсіпкерлік, инновациялық және ғылыми қызмет нәтижелері бойынша инвестициялық табыстың үлесін арттыруға, сондай-ақ коммерцияланған инновациялық

жобалардың санын ұлғайтуға мүмкіндік береді. Жоғары оқу орнының академиялық, басқарушылық және қаржылық автономиясын кезең-кезеңмен іске асыру шеңберінде тиімді менеджмент және бизнес-жоспарлау негізінде университетті корпоративтік басқару қағидаттары одан әрі дамитын болады. Университет қызметінің ашықтығы және қоғам алдында есеп беру қамтамасыз етіледі.

9. TAU university Даму Бағдарламасының нысаналы индикаторлары

№ п/п	Нысаналы индикаторлар	Өл. брл.	Жоспарланған кезең, жыл			
			2019	2020	2021	2022
1. Университеттің ішкі ортасын трансформациялау						
1	Университетте білім алушылардың жалпы контингенті	адам	2700	3200	3700	4200
2	Ғылыми дәрежесі бар ПОҚ үлесі	%	50	55	60	65
3	Ішкі бизнес-үдерістердің реинжинирингі	%	50	70	85	100
4	Жаңа білім беру бағдарламалары	бірл.	-	3	5	10
5	ПОҚ еңбекақысының жыл сайынғы өсуі	%	10	15	20	25
6	Әлеуметтік-гуманитарлық бейіндегі жоғары оқу орындары арасындағы БСҚА ұлттық рейтингі	орын	6	6	5	5
7	Академиялық адалдық лигасына кіру	-,+	-	-	+	+
8	Нәтижеге бағдарланған бизнес жоспарлау саласында құрылымдық бөлімшелер басшыларының және ПОҚ біліктілігін арттыру	адам.	7	14	20	30
2. Қызметтің жаңа түрлеріне бастамашылық ету						
9	Бизнес-жобаларға және инновациялық-кәсіпкерлік қызметке қатысатын білім алушылардың үлесі	%	5	7	10	15
10	Авторлық куәліктер мен патенттердің саны	бірл.	5	7	10	12
11	Шетелдік рейтингтік журналдардағы жарияланымдар саны	бірл.	15	18	20	23
12	Басып шығарылған оқулықтар, оқу құралдары мен монографиялар саны	бірл.	40	45	50	55
13	Гранттық қаржыландыруға ҚР БҒМ конкурстарына қатысатын жобалар саны	бірл.	1	2	3	5
14	Шаруашылық келісім-шарт жобаларының саны	бірл.	-	7	14	21
15	Университеттің бизнес-инкубаторында өсірілген стартаптар саны	бірл.	3	5	7	10
16	«Спин» технологиясы бойынша шағын инновациялық компаниялар құру	бірл.	-	1	1	3
17	Бизнеспен айналысатын бітіруші курс білім алушылардың үлесі	%	15	30	45	60
18	Оқытушы-зерттеушілердің саны	адам.	3	7	10	14
19	Инновациялық жұмыстардың инфрақұрылымын дамытуға инвестициялар	млн.т г.	50	75	100	150

№ п/п	Нысаналы индикаторлар	Өл. брл.	Жоспарланған кезең, жыл			
			2019	2020	2021	2022
3. Сыртқы ортамен өзара әрекеттесудің модификациясы						
20	Университеттің халықаралық стратегиялық серіктестерінің саны	бірл.	3	5	7	10
21	Университетте оқытындардың жалпы санынан шетелдік азаматтардың үлесі	%	3	5	7	10
22	Халықаралық ғылыми орталықтардың, мектептердің немесе зертханалардың саны	бірл.	1	2	3	4
23	Шақырылған шетелдік ғалымдар саны	адам.	8	10	12	15
24	Шетелдік жоғары оқу орындарында академиялық ұтқырлық бағдарламалары бойынша білім алушылардың саны	чел.	7	9	10	15
25	Мемлекеттік гранттар мен тапсырыстар негізінде білім алушылардың үлесі	%	4	6	8	10
26	Ағылшын тіліндегі білім беру бағдарламаларының саны	бірл.	1	2	3	4
27	Бірлескен және қос дипломды білім беру бағдарламаларының саны	бірл.	1	2	3	4
28	IELTS сертификаты бар ағылшын тілін білетін ПОҚ үлесі	%	10	15	20	25
29	IELTS сертификаты бар ағылшын тілін білетін студенттер үлесі	%	20	30	40	50
30	Жергілікті атқарушы билікпен, қорлармен және т. б. бірлесіп іске асырылған жобалар саны	бірл.	2	3	5	10
31	Foundation бағдарламасы бойынша алыс шетелден келген тыңдаушылар саны	адам.	5	15	20	30
32	Университет мүшесі болып табылатын халықаралық ұйымдардың саны	бірл.	2	3	4	5
33	Massive Open Online Courses (MOOC) білім бері платформасы негізінде студенттермен және магистранттармен өткізілген онлайн курстар саны	адам.	2	5	10	15
34	Enactus, Erasmus+ және т. б. жобалардың халықаралық бағдарламаларына қатысқан студенттер мен магистранттардың саны	адам.	5	10	15	20
4. Қаржы базасын әртараптандыру						
35	Кәсіпкерлік, инновациялық және инвестициялық жобалар ғылыми қызмет нәтижелері бойынша инвестициялық кірістің үлесі	%	2	5	10	15
36	Оқу-әдістемелік әдебиеттерді басып шығарудан және сатудан түскен кірістер үлесі	%	0,25	1	2	3
37	Университет түлектерінен түскен табыс үлесі	%	0,25	2	4	6
38	Қордың эндаументінен түсетін кірістер үлесі	%	-	-	5	10
5. Развитие предпринимательской культуры						
39	ПОҚ және білім алушыларда кәсіпкерлік ойлауды қалыптастыруға бағытталған іс-шаралар саны	бірл.	50	70	100	150
40	Soft skills студенттерді дамыту жүйесін қамту	%	30	50	70	100

Бірінші проректор	Даубаев К.Ж.
Әлеуметтік және жастар саясаты жөніндегі проректор	Нурпеисов С.Е.
Академиялық мәселелер жөніндегі департамент директоры	Дайрабаева А.С.
Ғылым және коммерцияландыру департаментінің директоры	Рахметова Р.У.
Сапаны басқару, аккредиттеу және рейтинг орталығының директоры	Сейдахметова Р.Г.
КҚҚБ басшысы	Инкарбекова А.Б.
«Бизнес және ақпараттық технологиялар» факультеті деканы	Пягай А.А.
Гуманитарлы-заң факультеті деканы	Егизбаев Н.У.
«ЭИБ» кафедрасы меңгерушісі	Тулегенова Ж.У.
«ӘГТП» кафедрасының профессоры	Мухлисов Н.К.